

”...Vi skal have fokus på
fællesskaberne og
betragte dem som at
spise vitaminpiller...”

(Anne Thorup, Overlæge ved Børne- og
Ungdomspsykiatrisk Center)

Perspektiver på ungdomsliv, trivsel, forældre og
fritidsaktiviteter som en ”beskyttende faktor”

Nyborg 16-11 2022

Tematikker

- Fritidslivets potentialer – en case....
- Fra en trekantet til en rektangulær tilgang til musik
- De ændrede rammevilkårs betydning for børn og unges deltagelse i fritidslivet
- Fritid og trivsel
- Forældrenes forventninger

Når jeg ikke er i Nyborg...

“Harder-effekten”??????

I 2011 var der 60.000 piger under 18 år
som var medlemmer af en fodboldklub –
hvad var antallet i 2021?

Medlemstal 2006-2021

ÅR	Antallet af spillere i alderen 0-18 år
2006	44489
2010	56258
2011	60089
2015	47046
2021	47645

MUSIKSKOLE MÅLING

STANDARDISERED
TRIVSELSMÅLINGER TIL
MUSIKSKOLER

CUR

CENTER FOR UNGDOMSSTUDIER

I hvilken grad er du enig i..

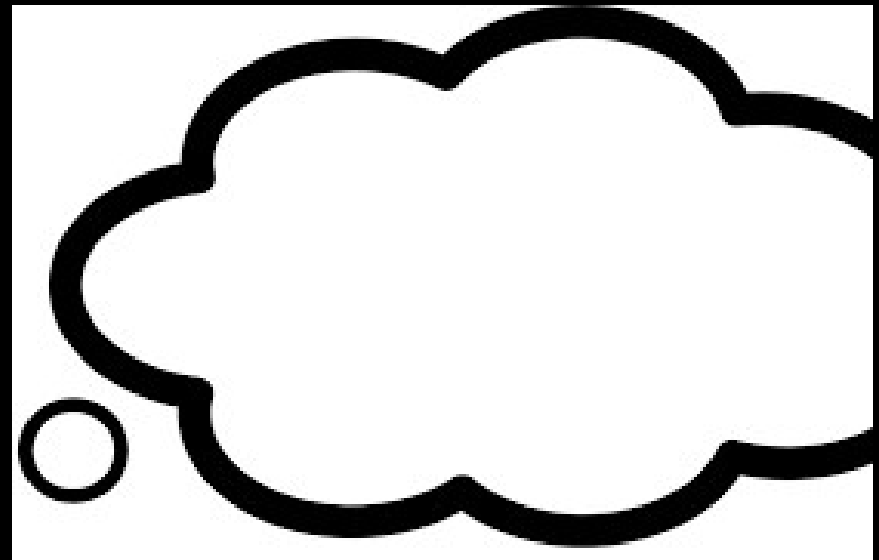

”...Vi lærer spillerne at
række hånden op på
banen, i klassen og i
livet...”

En case

Udviklingen indenfor pige- og kvindefodbolden kalder på en gentænkning af produktet!

“I gamle dage
kom man
sammen sine
venner – I dag
kommer man
med sine
forældre!” og
de skal også
forstå
“projektet”...

Er projektet.....

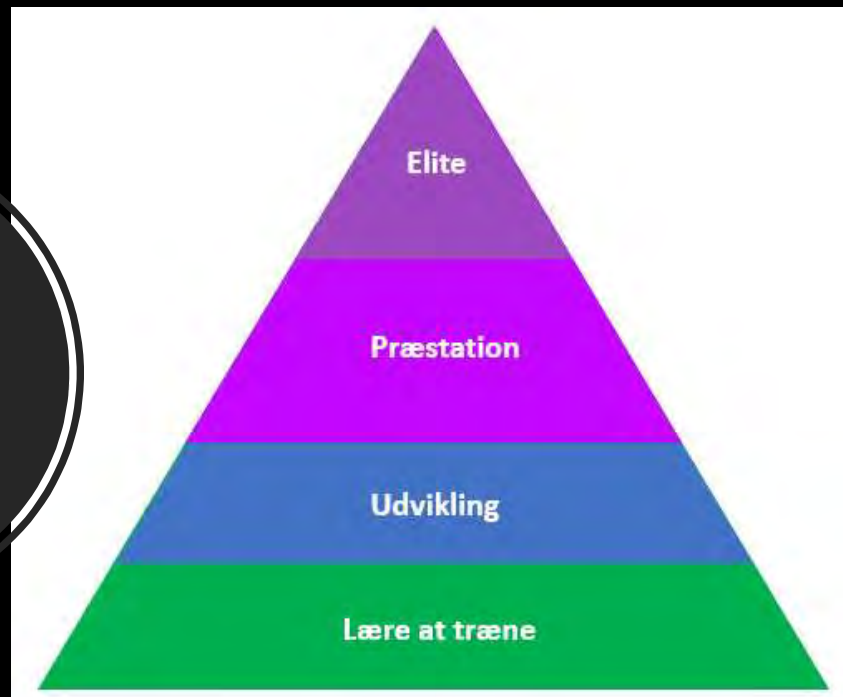
Hvordan gør vi ALLE
udøvere til
“VINDERE”, der
bevarer en livslang
passion for
bevægelse...?

I en klub hvor
virkeligheden
er at meget få
B&U-spillere
kommer til at
spille sammen
med dem
her.....

Trekantet eller
rektangulær
tilgang Idræt.
musik og alt
mulig andet....

”...Når man i mange år ikke har rakt hånden op i timen ,er det som om, at forbindelsen mellem arm og hjerne er forsvundet...”(Pige 9.kl)

Under halvdelen af eleverne i 7-9-kl rækker hånden op hvis de ikke er helt sikre på svaret! For en gruppe af disse elever handler det om en ”defensiv præstationsstrategi”, hvor det er vigtigere ikke at fremstå som ”dum” end som klog! (Jagten på Frirum, 2020)

Med afsæt i fodbolden træner vi spillernes evne til at række hånden op på banen, udenfor for banen og forhåbentlig også i resten af deres liv...

Og nogen ville måske gå så langt at sige at vi er i gang med et fritidspædagogisk projekt, hvor vi - med afsæt i en intentionel systematik - *vil noget med nogen....*

Vi inviterer spillere og forældre til at blive en del af noget større - fodboldens transferværdier

Lærer man noget af, at gå til fodbold, musik eller hestning?

Aktivitet	Går til vilkårlig fritidsaktivitet	Går ikke til fritidsaktivitet	Går til idræt	Går til anden fritidsaktivitet end idræt
Ensomhed	14,0	16,2	12,8	15,9
Vejer tilpas	53,8	49,3	57,3	48,7
Tilfreds med krop	45,4	40,2	47,9	41,3
Føler jeg er god nok som jer er	69,7	64,0	72,9	64,4
Tør række hånden op i timen	51,3	39,5	55,0	43,8

Hvis du giver dig i kast med dette.....

Og hvad er
det så vi
træner til
idræt, musik
mv. .- udover
spring og
akkorder?

21st Century Skills:

Det at kunne være
udenfor sin
comfortzone.....

Eksperimentere – og
turde fejle...

Evnen og viljen til
samarbejde

Kreativitet

Kritisk sans – ikke bare
"Hvad?" men også
"Hvorfor?"

Det skal være funktionelt.....

Der udarbejdes faste træningsprogrammer der anvendes af såvel de bedste som de fleste....

Træningen er bygget op omkring følgende skabelon:

- 1) Alle er sammen med nogen – Boldbuddy!
- 1) Opvarmning – øvelser fra DBU Antibulli/Maryfonden
- 2) Fodboldtræning – der gør at de mest dedikerede potentielt kan blive en del af HB Køge's setup
- 3) Systematiske samtaler med afsættet i aktiviteten – samtaler der er koblet op på de kropslige erfaringer spillerne får i forbindelse med aktiviteten – at noget er akavet, fejl, udfordrende osv....

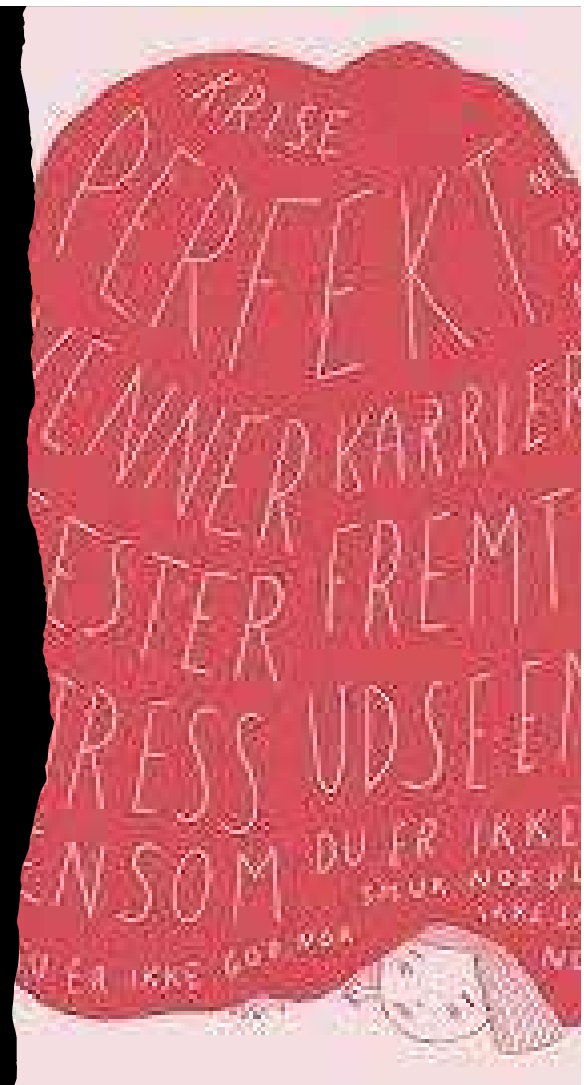
Temaer som vi drøfter.....

"Alt skal være perfekt....og så er det godt at opleve at man overlever mudder i garnet...."

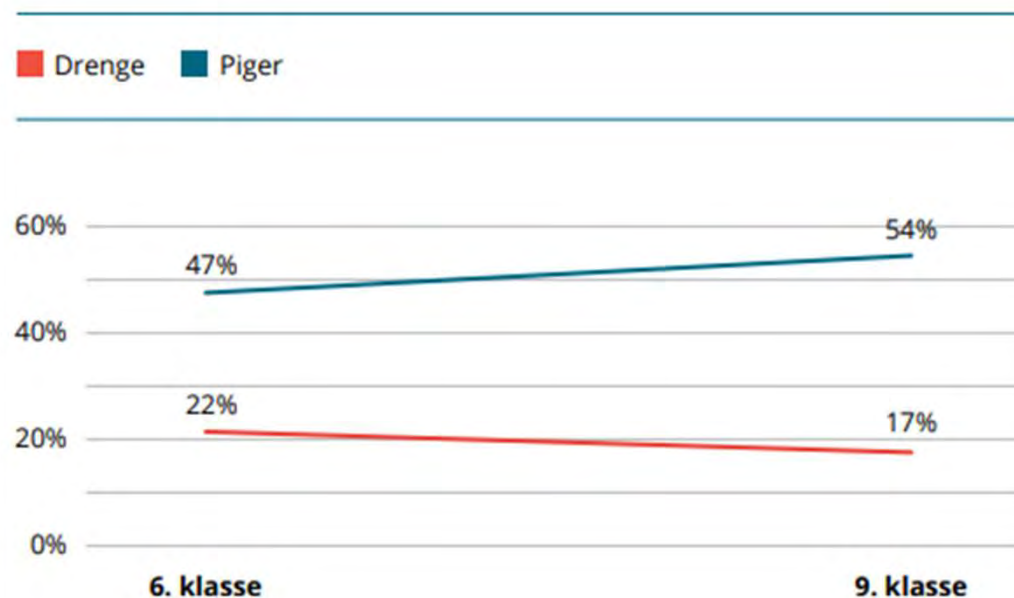
"....Du skal have den perfekte krop, gå i det perfekte tøj, have nogle gode karakterer og alt skal være perfekt derhjemme. Men det er ikke alle der kan det. Og det er en stor ting som fylder bare generelt fordi, du kan ikke være perfekt. 10 er fint, 12 er perfekt, men får vi 7 eller 4, så bliver vi kede af det...."(Caroline, 16 år)

No likes – så
må der
gribes til
handling...

(Børns Vilkår 2020).

Figur 23. Andelen af skoleelever fordelt på køn og klasse, der har prøvet at fjerne et billede på sociale medier, fordi de ikke syntes, at det fik nok likes, hjerter eller kommentarer

"At bruge kroppen og dermed få et frirum fra at skulle tænke hele tiden....Der er bare noget virkelig fedt ved at føle sin krop være brugt, være stærk og det at være smurt ind i mudder..."(U18-spiller)

“...Det er som
om min hjerne
brænder...”(U9-
pige)

Din hjerne er
"doven"

Den vil helst have dig til at gøre
det du "plejer"

Præstationsmotivation:

Vi præsterer viden – det giver gode karakterer
Fejl trækker ned....så vi tager ingen chancer....

Fokus på karakterer og
placering i elev/studerende-
hierakiet....

Konkurrence

Fokus på at gøre det godt
snarere end at lære nyt, på at
bestå snarere end at forstå og
en stor villighed til lære noget
med der opleves som
"meningsløst" fordi det tjener
et højere formål.....

Videns- og mestringsmotivation:

- Det skaber karakter
- Fejl er erfaringer som vi tager med videre...
- Retningen er det vigtige.....

Nysgerrighed

Videnbegær
Funktionalitet og
manuel intelligens.....

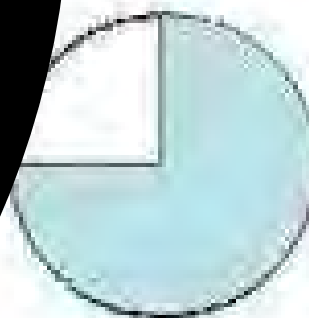
Optagethed af
"omverdenen" – af at
række udover sig
selv...og gøre en
konkret forskel....

Når man oplever at vokse op i et individualiseret ekkokammer, hvor bagtæppet består af flertalsmisforståelser, er det vigtigt at opleve fællesskaber, hvor der tales om det vigtige....

Perfekt

Faktisk

DE ÆNDREDE RAMMEVILKÅR

9.KI 1995

9.kl 2020erne

En
begivenhed
der har
ændret
verden for
"altid"

Tilstedeværelse...

Tiltideværelse...

Tiltideværelse i praksis

- Flere venner i hele verden, men færre flokke på tværs af køn og alder, som man kan modellere efter
- Mere alenehed og markant mere ufrivillig ensomhed
- Mere kommunikation, men mindre samvær
- Flere 'triple A-produkter' (spil, underholdning, porno m.v.) og mindre 'bevægelse'

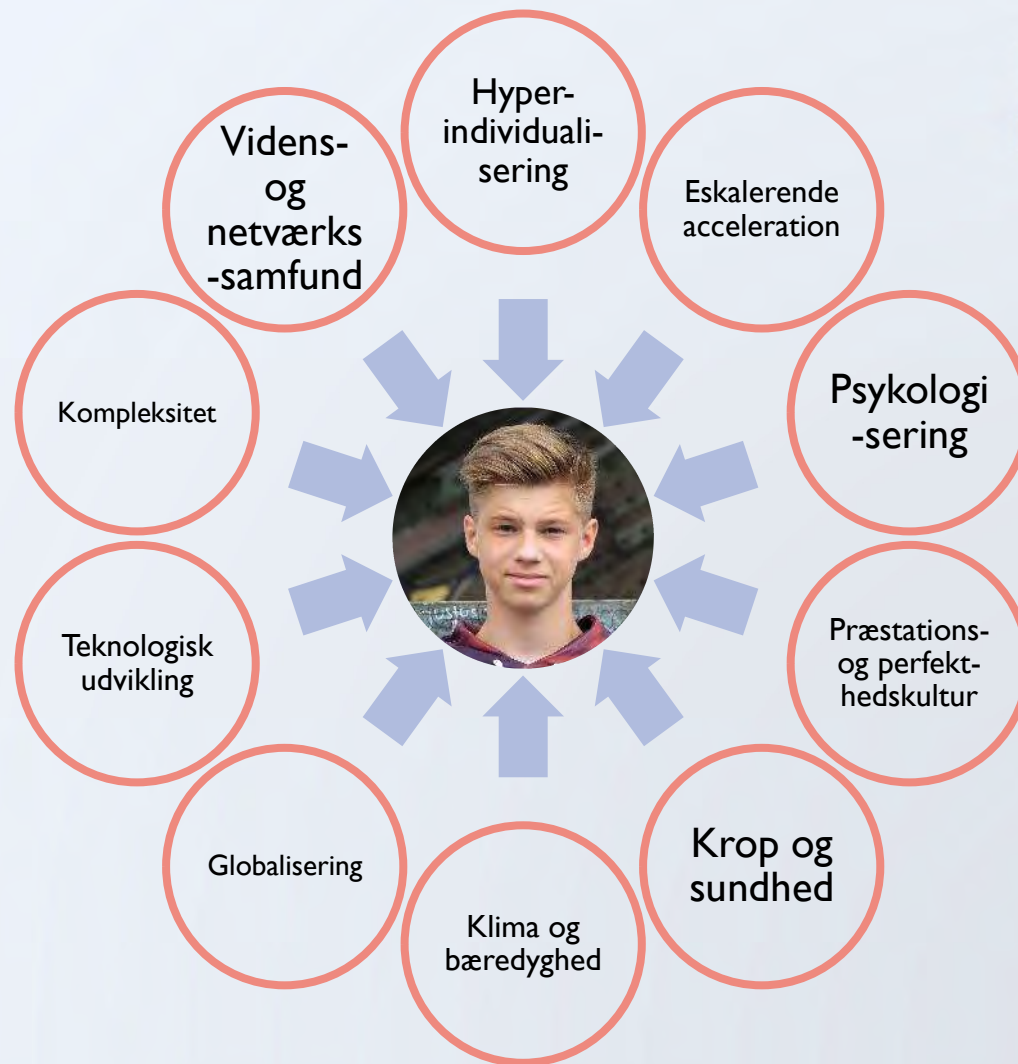

Legemestrene og
kulturbærerne er
forsvundet...

Man vokser op med venner, der er lige så "dumme"/kloge som en selv!

UNGDOMSLIVET LEVES I ET KRYDSFELT AF MEGATRENDS

En voksende andel af unge har det ikke godt!

(Tal er fra "Den nationale sundhedsprofil 2021")

Aldersgruppen 18-24 år	Piger/Kvinder	Drenge/Mænd
Andel med dårligt mentalt helbred		
2010	15,8 pct.	8,3 pct
2021	34,4 pct.(118%)	21,2 pct (167%)
Andel der scorer højt på stress		
2010	21,3 pct.	11,3 pct.
2021	53,3 pct.(150%)	31,2 pct.(176%)

Hvordan har du det for tiden?(Pct.)

(Ungeprofilundersøgelsen 2022)

	Jeg har det rigtig godt	Jeg har det godt	Jeg har det ikke godt	Jeg har det slet ikke godt
I skolen	31	59	8	2
Derhjemme	58	36	5	1
Sammen med venner/fritiden	62	34	3	1

Eskalerende acceleration

- En hverdag hvor vi er "på" 24/7
- Et ungdomsliv hvor der er "mange bolde i luften"
- Mange "tendenser og temaer" man skal forholde sig til

Præstationskultur

- Man skal "præstere" i forhold:
- Uddannelse
- Socialt
- Bestemte "Idealer" i forhold til krop, sundhed osv.

Ungdomsliv i 2020'erne

Individualisering:

- JEG "føler" at jeg:
- selv har ansvaret for at lykkes
- selv skal træffe reflekterede valg
- bare skal tage mig sammen og gøre mig mere umage

Psykologisering

- Det "føles" svært, og sådan skal livet ikke føles
- Det er nok også bare mig der har det sådan - flertalsmisforståelser
- Selvsikkerhed – måske er jeg bare ikke god nok?

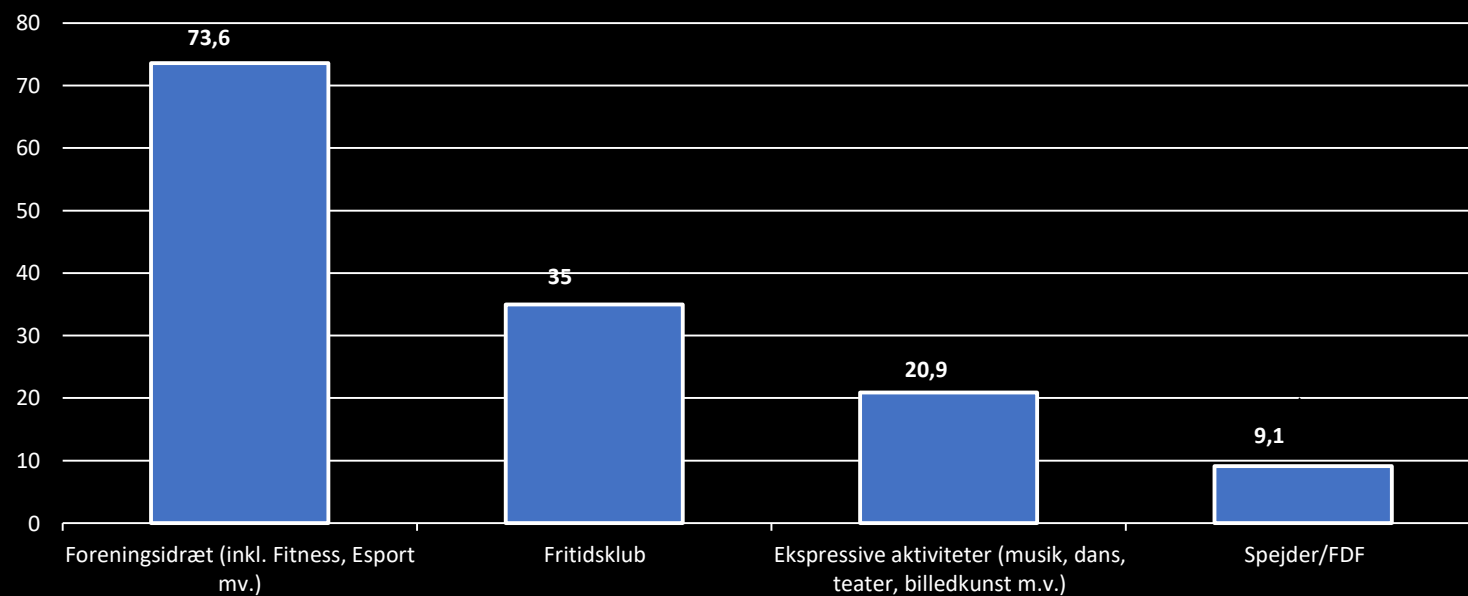
Hvad snakker vi om når vi er til musikundervisning, samspil osv.....? Og hvad er det eleverne OGSÅ lærer – udover en konkret faglighed?

Sjov, Tryghed og Progression
er byggeklodser i et attraktivt fritidsmiljø

Hvad hitter?

Hvor ofte går du til sport eller lignende aktiviteter i din fritid?.

Rekruttering til fritidslivet

—

nogle få perspektiver....

Rekruttering og motivation.....

1. BØLGE: MIT BARN LIGNER MOZART.....

FORÆLDRE: ENGAGEREDE OG ER OFTE FORTROLIGE MED
AKTIVITETEN.....OG DEN MULIGE TRANSFERVÆRDI.....

2. BØLGE: JEG VIL GÅ TIL MUSIK FORDI LINE GØR DET.... – EN
ARENA FOR SELVVALG.....

Forældre: Forældrene er på udebane

3. BØLGE: JEG VIL GÅ TIL DANS FORDI JEG SYNES DET ER
FANTASTISK AT UDTRYKKE SIG GENNEM SIN KLUB.....DET
INTERESSEREDE FORANKREDE VALG....

FORÆLDRE: FORÆLDRENE ER PÅ UDEBANE

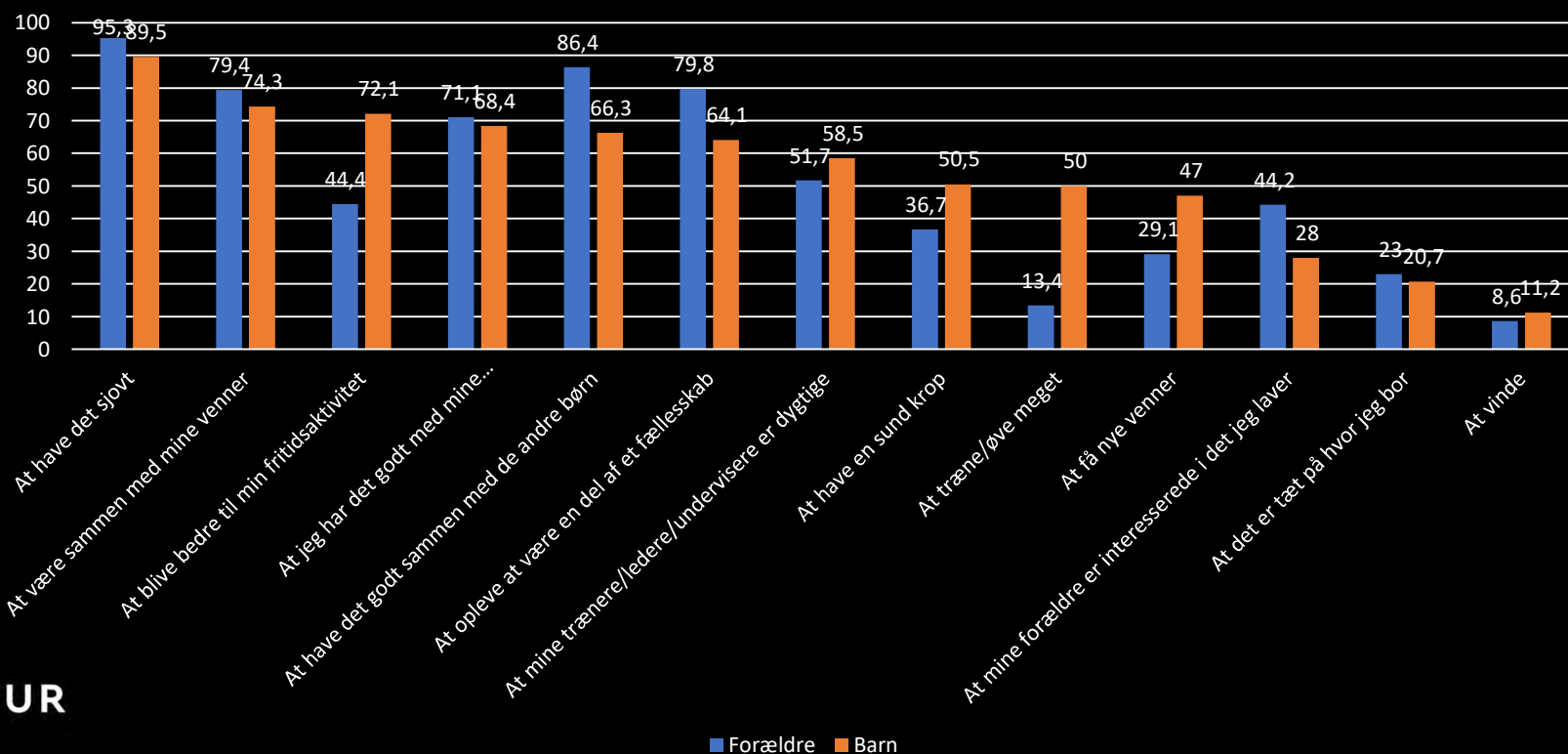
Vidensbaseret

Hvad er vigtigt, når man går til noget?

	Alle	Drenge	Piger	3. kl.	4. kl.	5. kl.	6. kl.
At have det sjovt	89,5	89,6	89,3	89,7	91,2	87,6	90,4
At være sammen med mine venner	74,3	78,8	70,4	70,4	71,6	73,9	80,8
At blive bedre til min fritidsaktivitet	72,1	73,2	71,1	61,0	67,6	77,5	79,5
At jeg har det godt med trænere/ledere/undervisere	68,4	70,3	66,8	65,9	66,7	69,6	70,7
At have det godt sammen med de andre børn	66,3	67,1	65,4	65,5	65,7	69,0	64,0
At opleve at være en del af et fællesskab	64,1	65,6	62,8	55,6	61,3	67,6	69,9

Andelen af elever i 3-6.kl, der har svaret "Ja meget".

Forældrene er ikke altid helt opdateret på hvad der er vigtigt...

Hvad er det vigtigste når man "går" til "noget"?

- børn og forældre(Jessen & Østergaard 2015)

Udøvere	Forældre
At jeg bliver dygtigere (37,8)	At mit barn har det sjovt(58,8)
At det er sjovt(25,7)	At mit barn bliver bedre til sin idræt(11,6)
At være en del af fællesskabet (12,4)	At mit barn er en del af holdet (11,1)
At være sammen med venner(10,8)	At mit barn er sammen med venner(10,3)
At koble fra andre ting f.eks. skole(3,8)	At mit barn kan koble fra andre ting f.eks. skole (2,8)
At vinde stævner/kampe/konkurrencer(2,5)	At mit barn deltager i stævner(0,5)
At deltage i stævner/kampe/konkurrencer (1,9)	At mit barn vinder stævner/kampe/konkurrencer(0,2)

Det kan godt være at jeg ligner Chopin - Omvalg eller fravalg?

Det, der for den enkelte aktør kan opleves som frafald og fravalg, er reelt mere udtryk for:

1. Et omvalg, hvor børnene omgør de valg, der tidligere er truffet af forældre og med afsæt i et ønske om at være sammen med en bestemt gruppe af venner og fortælling om sig selv.
2. Fokuserer mere intensivt på én eller to andre aktiviteter.

Hvad er
vigtigt i 7-
9.kl?????

Center for Ungdomstudier (CUR)

Hvad er vigtigt når man går til noget? – top 6

Hvad er vigtigt når man "går" til noget?	Pct.
At det er sjovt	93,4
At jeg kan udvikle mig og blive bedre	92,3
At jeg oplever min fritidsaktivitet som et frirum	82,7
At trænerne/lederne/underviserne er dygtige	82,5
At der er et godt sammenhold og fællesskab	82,4
At det er sammen med mine venner	65,3

Fra 1.division til GjensidigeLigaen på 6 uger!

Det **koster kassen** at gå på en ungdomsuddannelse, hvilket kræver, at man har et **fritidsjob**

Det store flertal bruge **mere tid på transport** (gymnasiet ligger typisk længere væk end folkeskolen)

Lektiebyrden vokser

Der kommer **flere afleveringer**

Større personligt ansvar - forældrene trækker sig mere eller mindre bevidst fra skoleprojektet

Antallet af fester stiger markant – og udøverne er ikke ”i træning” fordi festkulturen ikke fylder specielt meget i folkeskolen

Hvad er vigtigt? – top 2

	Pct.
At jeg lærer noget nyt	84,6
At mødetiderne er fleksible...	66,4
Og til eftertanke.....	
Jeg har svært ved at få min hverdag til til at hænge sammen.....	64,8

Vi kan gøre noget ved fravalg.....

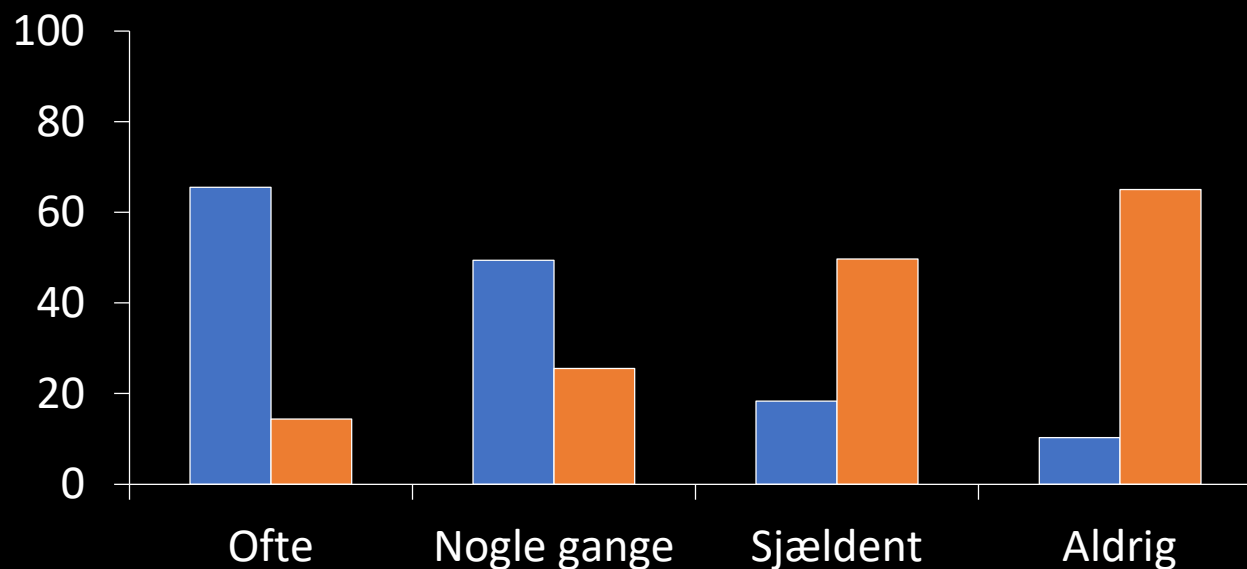
- Til og med 8.kl handler fravalg ofte om:
- Omvalg
- Utilfredshed med produktet/manglende progression
- Sociale hændelser....
- Fra 9.kl handler fravalg ofte om:
- Manglende tid
- Eksterne faktorer

Mor! er du helt væk? ?

“Voksne” er – som følge af den ændrede relationsgrammatik - ofte passive tilskuere!

Hvor ofte snakker I sammen om emner knyttet til det virtuelle rum/SoMe?

*Hvor ofte snakker du med dine forældre om, hvad du laver på nettet? Krydset med
Oplever du, at dine forældre godt vil snakke med dig om, hvad du laver på nettet?*

8 ud af 10 har nemt ved at snakke med forældre
- men hvad snakker man om?

Piger og
dreng
anvender
forældre lidt
forskelligt!

	Dreng	Pige
Hvordan vi har det	24,5	63,9
Skolen	27,3	48,9
Musik	21,6	15,4
Fremtiden	26,2	34,6
Drømme	24,7	33,4
Politik	15,4	6,1
Udseende	24,6	45,5
Fritid	48,8	35,0
Fester	64,0	69,7
Kærester	26,6	66,3
Stress	13,6	42,4

Hvad snakker man ikke om..? – top 5 fra bunden....

Den måske vigtigste arena i alle hjem!
– som har stor betydning for hvordan
man klarer sig på andre arenaer.....

- Vigtig træningsarena
- Sammenhæng mellem
dem, der snakker med
forældre og dem, og
dem der snakker med
”sekundære voksne”,
herunder
musikundervisere m.v.
....

Der er brug for
en fællesskabs-
indlejret
robusthed, hvor
man lærer at
række hånden
op – også når
man ikke har styr
på tingene!

- ”Det, som karakteriserer et robust fællesskab, er for det første, at der er trygt at være. En anden ting, der betyder meget, er, at det er okay at tiltale det, som er bekymrende og svært, uden at man risikerer at få hovedet hugget af...” ((Poul Lundgaard Bak, overlæge i Komitéen for Sundhedsoplysning og forsker i robusthed på Institut for Folkesundhed ved Aarhus Universitet)

Når man ringede til
kæresten fik man fat i...

Har du ”sekundære” voksne i dit liv...?

	2015	2020
Ja, og jeg bruger dem	49,0	33,6
Ja, men jeg bruger dem ikke	22,3	32,2
Nej, og jeg savner det ikke	24,8	29,8
Nej, men jeg kunne godt tænke mig at have voksne at snakke med	3,9	5,3

De sekundære voksne rekrutteres ofte i familien, hvilket er uproblematisk for de fleste...

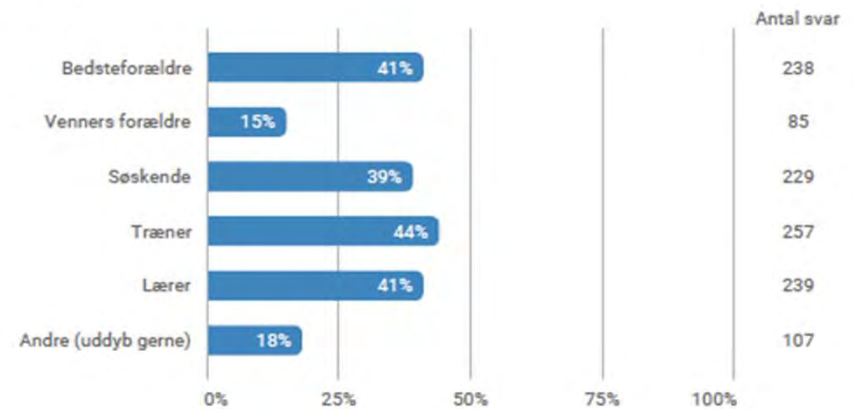

Hvilke voksne?	Pct.
Bedsteforældre	41,9
Andre familiemedlemmer	37,3
Ældre søskende	35,2
Lærere	26,6
Venners forældre	17,4
Trænere/undervisere/ledere	15,3
Klubpædagoger	6,3
Anonyme rådgivningstjenester	3,6
Andre	12,9

VOKSNE

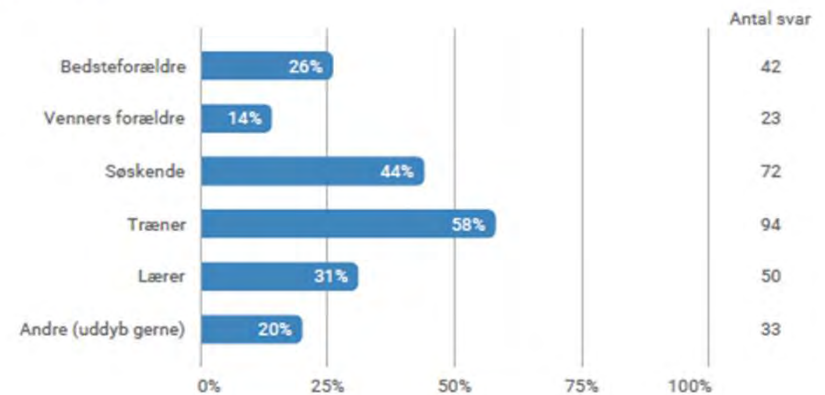
DRENGE

Hvem kan du snakke om udfordringer i hverdagen med?
Flere svar er muligt.

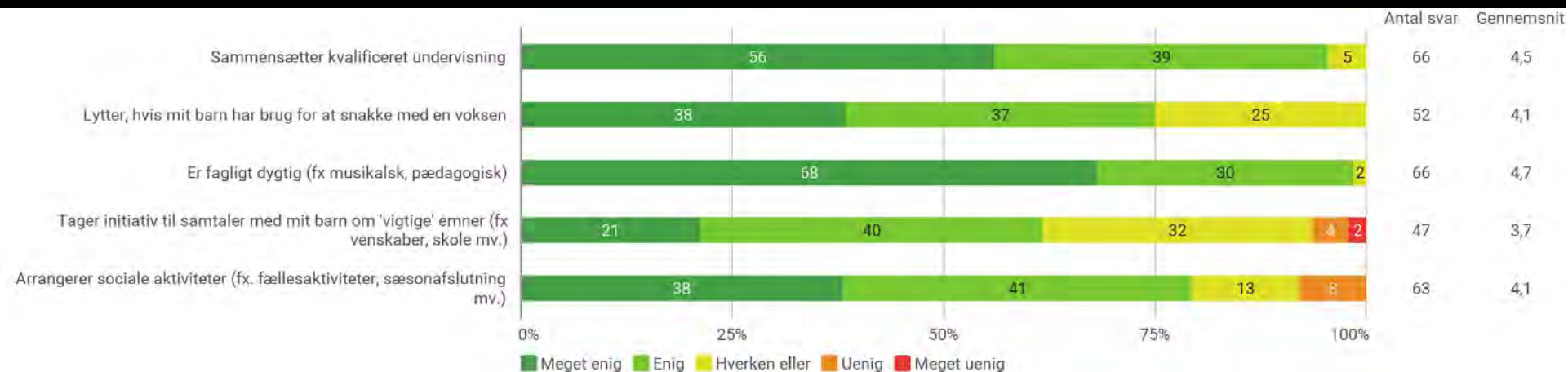

PIGER

Hvem kan du snakke om udfordringer i hverdagen med?
Flere svar er muligt.

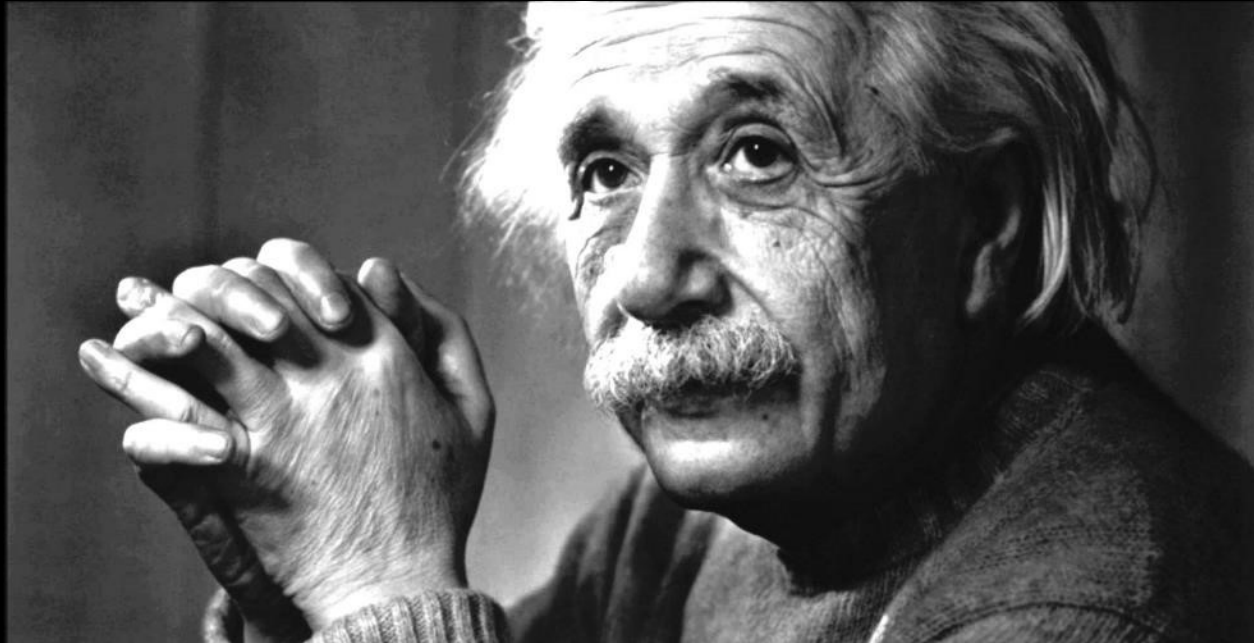

I hvilken grad oplever du, at dit barns underviser i musikskolen...

Hvilke egenskaber efterspørges hos "voksne influencere"?

- Nysgerrige voksne – som stiller spørgsmål i bevidstheden om at unge godt kan sige nej!
- Fagligt dygtige voksne som man kan lære noget af!
- Voksne som de har historie med....og specielt for drenge/mænd gør det sig gældende at samtalen er knyttet til konkrete aktiviteter!
- Voksne der udfordrer og giver ansvar – efter at de har vist hvordan opgaven også kan udføres!

Alder spiller ingen rolle!

Hvad er
potentialiet i at
være sammen
med en voksen 30
min. én gang om
ugen?

Tror du stadig,
at dit barn går
i musikskolen
til næste år?

Tror du stadig, at dit barn går i musikskolen til næste år?

"I vores familie, er det ikke til diskussion om man går på musikskole - det er kun til diskussion hvad man går til på musikskolen. Det er hårdt arbejde at lære musik, og at blive dygtig til det. Men vi har aldrig mødt en voksen som sagde "åh, gid jeg ikke havde lært at spille som barn" - kun voksne som sagde det modsatte."

"Hun skal!"

"Vi regner med, at vores børn fortsætter til næste år også. Det er godt for krop og sjæl at spille musik"

Udfordringer.....

Det kunne være.....

- At vi bliver bedre til at fortælle om "produktet"
- At vi får udarbejdet "vejledninger" med fokus på hvordan man bedst støtter sit barn i forhold til musikudøvelse? Hvordan man snakker man med sit barn om at spille teater osv...
- At vi afholder flere forældremøder?

Vi skal være
"ambitiøse" på det
analoge fællesskabs
vegne.....

ALLE
skuffer
over tid.....

Men flertallet skuffer ikke altid – og
der skal ikke så meget til at overraske
som musikskole...

